

Neden Şia

<"xml encoding="UTF-8?">

Neden Şia "es-Salat-u Hayr'un Min'en-Nevm" in Ezanda Okunuşunu Bid'at Saymaktadır?

Ali Asgar Rizvani

Neden Şia "es-Salat-u Hayr'un Min'en-Nevm" in Ezanda Okunuşunu Bid'at Saymaktadır?

Cevap:

Ezanda ihtilaf nedeni olan şeylerden birisi "tesvib" olarak tabir edilen "e-Salat-u Hayr'un Min'en Nevm" cümlesidir. Ehl-i Sünnetin geneli bu cümleyi ezanın fasıllarında -sabah namazında- müstehap bilmektedirler, ama İmamiyye Şiası ismet ve taharet Ehl-i Beyt'ine uyararak bu cümleyi ezandan bilmemekte, aksine ezanda, ezanın bir cüz'ü olarak zikredilmesini ezanın batıl olma sebebi saymakta ve onu bidat bilmektedirler. Hakeza dinde bid'at olduğu için haram ünvanını da almaktadır. Bu açıdan, konunun öneminden dolayı onu bahsedip araştırmaya koyulacağız.

Tesvib'in Manası

Tesvib, "sabe yesubu" kökünden türemiş olup, dönüş anlamına gelmektedir. Firuzabadi şöyle diyor: "Tesvib'in manalarından biri namaza davet ve yeniden çağırıp davet etmektir. Başka bir anlamı da sabah namazında "es-Salat-u Hayr'un Min'en-Nevm" cümlesini iki kere söylemektir." Allame Hilli şöyle buyuruyor: "Tesvib, dönüş anlamındadır. Müezzin "Heyyi ala'l-felah" dedikten sonra iki defa "es-Salat-u Hayr'un Min'en-Nevm" cümlesini diyerek insanları namaza davet ettiği için, ona tesvib denmektedir."

İmamiyye Alimlerinin Fetvaları

İmamiyye alimleri tesvib olan "es-Salat-u Hayr'un Min'en-Nevm" cümlesini ezanda söylemenin doğru olmadığı hakkında görüş birliği içindedirler ve hiçbir zaman sabah ezanında olmamıştır.

Şimdi imamiyye fetvalarının bir kaçına değineceğiz:

1-Seyyid Murtaza (r.a) şöyle diyor: "Sabah ezanında tesvib, bid'attır. Bu sabit olan bir iştir ve

imamiyye ashabi da bu konuda icma etmiştir."

2-Şeyh Tusi ise şöyle diyor: "Ezanda veya ezan bittikten sonra söylenen tesvib müstehap değildir ve bunun anlamı ise müezzinin bütün namazlarda "es-selat-u heyr'un min'en-nevm" demesidir.

Hakeza en-Nihaye kitabında ise şöyle yer almıştır: "Ezanda tesvib caiz değildir. Müezzin, insanları uykudan uyandırmak istediği zaman, ezanın fasıllarını tekrarlayarak bu hedefi yerine getirebilir."

3-Allame Hilli şöyle diyor: "Bize göre tesvib bid'attır manası ise müezzinin her namazında, "es-Selat-u heyr'un min'en-nevm" demesidir.

4-Muhakkık Erdebili (r.a) şöyle diyor: "Tesvib, nebevi rivayetlerde zikredilmediği hasebiyle bid'attır."

Ehl-i Sünnet'in Delillerini İncelemek

Ehl-i Sünnet'in tesvib hakkındaki delillerini iki kısma ayırmak mümkündür: "Ezanın rüyası ile ilgili rivayetler ve içinde rüyaya işaret edilmemiş rivayetler:

a-Ezan rüyası ile ilgili rivayetler

Ahmet b. Hanbel, kendi senediyle Abdulaziz b. Abdurrabbih'den şöyle nakletmektedir: "Peygamber-i Ekrem (s.a.a) insanları namaza toplamak için bir çan çalınmasını düşünmüş ama bu hiç hoşuna gitmemişti. Çünkü bu iş Hristiyanlarla uyum ve onları teyit sayılacaktı." Daha sonra şöyle diyor: "Bir gece rüya aleminde bir şahsı gördüm. Üzerinde iki yeşil elbise vardı ve bir elinde de çan." Ona şöyle dedim:

"Ey Allah'ın kulu! Bu çanı satıyor musun?" O şöyle dedi: "Bu çanı neden istiyorsun?" Ben şöyle dedim: "Bu çan vesilesiyle insanları namaza davet etmek istiyorum." O şöyle dedi: "Sana çandan daha iyi bir şey göstermemi ister misin?" Ben, "evet" dedim. O daha sonra eczanın fasıllarını sonuna kadar okudu... Sabah olunca Allah Resulü'nün (s.a.a) yanına geldim ve rüyamı ona anlattım. Peygamber, bunun üzerine insanlara ezan okumalarını emretti. Bilal de aynı şekilde ezan okuyor ve Allah Resulünü (s.a.a) namaza davet ediyordu."

Bir gece sabah vakti Bilal, Allah Resulü'nü (s.a.a) sabah namazına davet etti. Ona, "Allah Resulü (s.a.a) uyumaktadır" denildi. Bilal, yüksek sesle "es-Selat-u Heyr'un-Min'en-Nevm" dedi. Said b. Museyyib şöyle diyor: "O zamandan beri bu cümle ezanın bir parçası olmuştur."

Ahmet b. Hanbel bu hadisi kendi senediyle müsnedinde rivayet etmiştir. Birinci senedinde Zeyd b. Habbab b. Rebban-i Temimi, vardır. Bu şahıs çok hata yapmakla nitelendirilmiştir."

İkinci senette ise Muhammed b. İshak b. Yesar vardır. Bu da Ehl-i Sünnet'in rivayetlerini delil olarak kullanmadığı bir kimsedir. Yahya b. Muin şöyle diyor: "Bu şahıs benim nezdimde zayıftır ve hadisleri güçlü değildir. Nessai de onu güçlü kabul etmemektedir." Üçüncü senette ise Muhammed b. İbrahim b. Haris b. Halid-i Temimi Vardır. Bu şahsı da Ahmet b. Hanbel zayıf kabul etmektedir.

Son ravisi ise Abdullah b. Zeyd'dir ki rical alimleri onu da az hadis rivayet eden biri olarak kabul etmektedirler. Tirmizi Buhariden şöyle nakletmektedir: "Ondan nakledilen tek rivayet ezan hadisidir." Hakim ise şöyle diyor: "Sahih olduğu üzere bu hadis, uhud savaşında öldürülmüştür. Dolayısıyla onun bütün rivayetleri, münkati rivayetlerdir."

2-İbn-i Sa'd, Tabakat'ul-Kübra'da tümü mevkufe olan bir takım senetler zikretmiştir ve bunlar da delil olarak gösterilemeyecek türden sebeplerdir. Aynı şekilde bir takım senetler de zikretmiştir ki bu senetlerde de Müslim b. Halid b. Karkara'de yer almıştır. Ebu Hatem şöyle diyor: "Bu kimsenin hadisleri, delil olarak gösterilemez."

b-Bağımsız Rivayetler

İkinci bölüm rivayetler ise bağımsız olarak tesvib olayına işaret edilmiş hadislerdir:

1-İbn-i Mace, kendi senediyle, Abdurrahman b. Ebi Leyla'dan, o da Bilal'den şöyle dediğini nakletmiştir: "Allah Resulü (s.a.a) sabah namazında tesvibi emretmiştir."

Bu hadis de münkati' bir hadistir. Zira İbn-i Ebi Leyla H. 17. yılda doğmuştur. Bilal ise, H. 20 veya 21 yılında Şam'da vefat etmiştir. O halde nasıl olur da küçük yaşına ve Bilal'in bulunduğu yerden uzaklığına rağmen bu hadisi nakletmiştir.

2-İbn-i Mace, kendi senediyle Said b. Museyyib'den, o da Bilal'den şöyle buyurduğunu nakletmiştir.

Ben Peygamber'in (s.a.a) yanına gelerek ona sabah namazını haber vermek istedim. Ama onun uykuda olduğunu görünce, "es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm" dedim. O zamandan beri bu iki fasıl, ezanın bir parçası haline geldi." Bu hadis de münkati bir hadistir. Zira Said b. Musayyib Bilal'dan hadis işitmemiştir.

3-Nesai kendi senediyle Ebu Mehzure'den şöyle nakletmiştir: "Ben Allah Resulü (s.a.a) için ezan okudum ve sabah namazında es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm dedim."

Bu hadisin senedinde ise Ebi Süleyman vardır. Bunun hal şerhi ise, rical kitaplarında zikredilmemiştir.

4-Beyhaki, kendi süneninde İbn-i Kuddame'den, o da Muhammed b. Abdulmelik b. Mahzure'den, o da babasından, o da atasından şöyle dediğini nakletmiştir: "Allah Resulü (s.a.a) ezanın sünnetini bana bu şekilde öğretti: "Sabah namazı olduğunda, "es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm" dememi emretti."

5-Beyhaki, başka bir senetle Ebu Mahzureden bu içeriği nakletmiştir. Hem babası, hem de oğlu (Ebi Mahzure ve babası) her ikisi de tanınmış kimseler değildir. Özellikle Ebi Mahzure, Mekke fethinde özgürlüğüne kavuşmuş bir insandır. İslam'dan önce de müellefet'ul-kulup'dan biridir.

Bu kimse Allah Resulü'nün (s.a.a) müezzinini alaya alan ve alaylı bir şekilde taklit eden bir kimsedir.

6-Ebu Davud da kendi senediyle Hars b. Ubeyd'den, o da Muhammed b. Abdulmelik b. Ebi Mahzure'den, o da babasından ve o da atasından bu içeriği nakletmiştir. Ama senedinde Ebu mahzure dışında bir Abdulmelik vardır ki İbn-i Kuttan'ın görüşüne göre bu kimse de hali meçhul olan bir kimsedir.

7-Ebu Davud, başka bir senetle bu rivayeti nakletmektedir ki onun da zayıf olduğu bilinmiş oldu.

8-Ebu Davud, kendi senediyle İbrahim b. İsmail'den o da Ebi Mahzure'den şöyle nakletmektedir: "Allah Resulü (s.a.a) ezanı fasıl fasıl bana öğretti ve sonunda şöyle buyurdu: "Sabah namazında es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm söyle."

Lakin bu hadisin senedinde Ebi Mahzure dışında İbrahim b. İsmail de vardır. Bu kimse güvenilir bulunmamıştır. Özellikle de senedinde inkita' ihtimali vardır.

9-Dar'ul-Kutni bu konuyu üç senetle nakletmektedir: "Onlardan biri Enes'den nakledilmiştir.

Ama Enes onu Peygamber'e (s.a.a) isnat etmemektedir. İkinci senette ise zayıflık olmasına rağmen, Abdurrahman b. Hasan sebebiyle inkita' vardır. Ebu Hatem şöyle diyor: "Abdurrahman b. Hasan'ın hadisleri, delil olarak kullanılamaz." Üçüncü senette ise zayıflık vardır ve konumuzun dışında bulunmaktadır."

10-Daremi'de kendi süneninde Zehri'den, o da Haf b. Ömer b. Sa'd-i Müezzin'den o da ehlinden şöyle nakletmektedir: "Bilal, Peygamber'i (s.a.a) uyandırmak için sabah namazında es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm dedi ve o zamandan beri bu fasıl ezanın bir parçası olarak kaldı."

Lakin bu rivayet de güvenilir bir rivayet değildir. Zira Zehri zayıf görülmüştür. Saad b. Ömer ise sadece bu rivayete sahiptir. Ayrıca "ehl"inden maksadın kim olduğu da belli değildir.

11-Malik b. Enes, "Malikilerin imamı" bu rivayeti başka bir yolla nakletmiş ve şöyle demiştir:

"Müezzin Ömer b. Hattab'ın yanına geldi ve ona sabah namazını haber vermek istedi. Ama uykuda olduğunu görünce, "es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm" dedi. Ömer, bunun üzerine bu cümleyi sabah ezanının bir parçası olarak karar kılmalarını emretti.

İmamiyye Mezhebinin Tesvib'in Meşru Olmadığına Dair Delilleri
İmamiyye şiası, tesvibin ("es-Selat-u Heyr'un-Mine'en-Nevm" demenin) meşru olmadığına dair bir takım deliller zikretmişlerdir ki onlardan bazısına işaret edelim:

1-Tesvib rivayetleri birbiriyle çelişmektedir ve aynı zamanda hepsinin tek anlama döndürülmesi de mümkün değildir. Zira:

a-Bu rivayetlerin bazısında, "Abdullah b. Zeyd rüyada görmüştür."

b-Diğer bazı rivayetlerde ise, "Bilal onu ezanına ekledi ve Peygamber de onayladı" denilmektedir.

c-Başka bir grup rivayette de, "Ömer b. Hattab müezzine Tesvib'i sabah namazında kılmasını emretti" diye yer almıştır.

d-Diğer bazı rivayette ise, "Peygamber (s.a.a) tesvibi Eba Mahzure'ye öğretti" diye yer almıştır.

e-Diğer bazı rivayetlerde ise, "Bilal'in sabah namazında "heyne ala hayril amel" dediği ve Peygamber'in de onun yerine "es selat-u hey'r'un min'en-nevm" demesini emrettiği yer almıştır.

Bu farklı ifadeler ve çelişkiler karşısında tesvib hususunda bu hadisin metnini delil olarak almak mümkün değildir.

2-İmamiyye şiası tesvibin meşru olmadığı hususunda icma etmiştir. Nitekim Şeyh Tusi (r.a) el-Hilaf kitabında bu gerçeğe işaret etmiştir.

3-Ehl-i Beyt (a.s) da meleğin öğrettiği ezanın açıklamasında tesvibe hiç yer vermemiştir.

4-Şeyh Tusi, Muaviye b. Veheb'den naklettiği sahih bir hadise göre İmam Sadık'a (a.s) ezan ve kamet arasında okunan tesvib gerçeği sorulunca İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Biz onu tanımıyoruz ve kabul etmiyoruz."

Zeyd Nursi ise Ebi'l-Hasan'dan şöyle dediğini nakletmiştir: "es-Selat-u Heyr'un Min'en-Nevm", Beni Ümeyye'nin bid'atıdır ve ezanın aslından sayılmamaktadır."

5-Allah Resulü'nün (s.a.a) sünnetinde bir araştırma yapıldığı taktirde açıkça anlaşılmaktadır ki Peygamber (s.a.a) ezan ve kamette, "es-Selat-u Heyr'un minen nevm" faslını okumamıştır.

Hatta Ebu Bekir zamanında da bu ifade dile getirilmemiştir. Sonunda Ömer b. Hattab'ın zamanında bu fasıl sabah ezanına eklenmiş oldu. Nitekim Malik'in Muvatta kitabındaki hadis de buna işaret etmiştir.

Tesvib'in Bid'at Olduğunu Açıklamak

Bazı Ehl-i Sünnet alimleri de tesvibin bid'at olduğunu açık bir şekilde dile getirmişlerdir:

Örneğin:

1-Bir şahıs Tavus-i Yemani'ye şunu sordu: "es-Selat-u Heyr'un minen nevm" ne zamandan beri söylenir oldu. O cevap olarak şöyle dedi: "Allah Resulü'nün (s.a.a) zamanında söylenmemiştir.

Lakin Bilal onu Ebu Bekir zamanında Allah Resulü'nün (s.a.a) vefatından sonra müezzin olmayan bir şahıstan duydu ve onu aldı."

2-Mücahid şöyle naklediyor: "Biz, İbn-i Ömer ile birlikteyken, mescide bir adamın tesvib okuduğu duyduk. İbn-i Ömer şöyle dedi: "Gel, bu bid'atçı kimsenin yanından uzaklaşalım."

3-Ebu Hanife'ye tesvib hakkında sorulunca şöyle demiştir: "Bu uydurma bir şeydir."

4-Şevkani, el-Behr'uz-Zehar'dan şöyle nakletmektedir: "Tesvibi Ömer ortayda çıkardı ve oğlu ise bunun bid'at olduğunu söyledi."

5-İbn-i Kuddame'den naklettiğine göre İshak, Ebi Mahzure'nin rivayetini naklettikten sonra şöyle demiştir: "Bu insanların ortaya çıkardığı bir şeydir."

Ezanın Yasanma Niteliği

Ehl-i Beyt (a.s) ezanın yasayıcısının Allah-u Teala olduğu hususunda ittifak etmiştir. Cebrail, Allah tarafından ezanı Peygamber'e (s.a.a) nazil kılmıştır. Peygamber de onu Bilal'e öğretmiş ve hiç kimse bu yasama hususunda bir role sahip değildir.

a-İmamiyye'nin Hadisleri

1-Şeyh Kuleyni (r.a) sahih bir senet ile Zürrare ve Fuzeyl'den naklen İmam Bakır'ın (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir. Allah Resulü'nü (s.a.a) miraca götürdüklerinde Peygamber, Beyt'ul-Ma'mura ulaştığında namaz vakti girdi. Cebrail (a.s) ezan ve kamet getirdi. Daha sonra Allah Resulü (s.a.a) öne geçti. Melekler ve peygamberler, Hz. Muhammed'in (s.a.a) arkasında

namaza durdular."

2-Hakeza Şeyh Kuleyni (r.a) sahih bir senetle İmam Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmiştir: "Cebrail Allah Resulüne (s.a.a) gelince mübarek başı Hz. Ali'nin (a.s) kucağında bulunuyordu. Cebrail, ezan ve kamet getirdi. Allah Resulü (s.a.a) uyanınca şöyle buyurdu: "Ey Ali! Acaba işittin mi?" O, "evet" diye arzetti. Peygamber, "onu ezberledin mi?" diye sorunca Ali (a.s), "evet" diye arzetti. Daha sonra Peygamber şöyle buyurdu: "Bilal'i yanıma çağırın" Ali (a.s) Bilal'i çağırdı, ezan ve kameti ona da öğretti."

3-Şehit, İbn-i Ebi Akil'den şöyle nakletmektedir: "İmam Sadık'ın (a.s) Peygamber'in ezanı Abdullah b. Zeyd'den aldığını düşünenlere lanet ettiği rivayet edilmiştir." İmam Sadık (a.s) daha sonra şöyle buyurmuştur: "Vahiy, sizin Peygamberinize nazil olmaktadır. Oysa siz, Peygamber'in (s.a.a) ezanı Abdullah b. Zeyd'den aldığını düşünüyorsunuz."

b-Ehl-i Sünnet'in Hadisleri

Ehl-i Sünnet'in bazı rivayetlerinde bu içerik ve anlam yer almıştır.

1-Hakim Nişaburi, Süfyan'dan şöyle dediğini nakletmektedir: "Ben Hasan b. Ali'nin (a.s) Medine'ye gelmesinden sonra, yanına vardım ve ona ezan konusunu sordum." Bazı kimseler, "Ezan, Abdullah b. Zeyd'in gördüğü rüya ile başlamıştır" dedi. Peygamber ise cevap olarak şöyle buyurdu: "Ezanın makamı bundan çok daha yücedir. Hatta Cebrail gökte, ikişer defa ezan okuyordu ve Allah Resulüne (s.a.a) öğrettiği zaman..."

2-Muttaki Hindi kendi senediyle Ali'den (a.s) şöyle dediğini nakletmektedir: "Bir gece Allah Resulü (s.a.a) miraca gitti. Ona orada ezan öğretildi. Namaz ise ona farz kılındı."

Abdurrazzak, İbn-i Cüreyh'ten Ata'nın şöyle dediğini nakletmektedir: "Şüphesiz ezan ilahi vahiy ile olmuştur."

4-Halebi şöyle diyor: "Bazı hadisler, ezanın Mekke'de hicretten önce teşrii edildiğine delalet etmektedir."

5-Ebi'l-Ala'dan şöyle nakledilmektedir: "Ben Muhammed b. Hanefiyye'ye şöyle dedim: "Benim inancıma göre ezanın okunmaya başlaması Ensar'dan birinin gördüğü rüya olmuştur." Muhammed b. Hanefiyye bundan çok rahatsız olmuş ve şöyle demişti:

"Siz İslam dininin esaslarından birinin, Ensar'dan bir adamın gördüğü rüyaya dayandığını mı

hayal ediyorsunuz? Oysa o rüyada hem doğruluk hem de yalan ihtimali vardır." Ebi'l-A'la şöyle diyor: "Bunun üzerine ben de kendisine şunu sordum: "Bu konu, halk nezdinde müstefiz ve meşhurdur." Cevap olarak şöyle buyurdu: "Allah'a yemin olsun ki bu söz batıl bir sözdür."

Lakin buna karşılık Ehl-i Sünnet'de meşhur olanın ezanın bir rüya üzere teşkil edildiğidir. Sözde bu rüyayı Abdullah b. Zeyd veya başka biri görmüş ve Peygamber'e (s.a.a) nakletmiştir. Daha sonra da Peygamber bu ezanı Bilal'e öğretmiştir. Nitekim buna daha önceki rivayetlerde de işaret etmeye çalıştık. Bu rivayetler genel olarak bir takım sakıncalar içermektedir ki biz bazısına işaret etmekle yetineceğiz:

1-Bu rivayetler nübuuvet makamıyla uyuşmamaktadır. Zira namaz özel bir öneme sahip olduğu gibi namazın makamlarından sayılan ezan ve kamet de özel bir ilgiye sahiptir. Dolayısıyla bu önemli konuyu Peygamber (s.a.a) dışında birinin gördüğü şahsi rüyayla teşrii etmek imkansızdır.

2-Uyku ve rüya meselesine işaret eden rivayetler, senedi zayıf olan rivayetlerdir ve kendi yerinde bu konu, detaylıca yer almıştır.

Kamus'ul-Muhit, Sevak Maddesi

Tezkiret'ul-Fukeha, c. 3, s. 50-51

Mesail'un-Nasibiyyat, s. 181-182

El-Hilaf, c. 1, s. 386

En-Nihaye ve Nüketuha, c. 1, s. 290

Tezkiret'ul-Fukeha, c. 3, s. 47-49

Mecme'ul-Faide ve'l-Burhan, c. 2, s. 177

Müsned-i Ahmet, c. 4, s. 632

Mizan'ul-İtidal, c. 2, s. 100, 2997 sayılı

Tehzib'ul-Kemal, c. 24, s. 423

Tehzib'ul-Kemal, c. 24, s. 304

(Kat'. dan) İnkıta eden, kesilmiş, kesilen. Aralıklı ve son bulan. Arada bağ kalmayan, ayrılmış.

Tehzib'ul-Kemal, c. 14, s. 541; Sünen-i Tirmizi, c. 1, s. 361 ve Tehzib'ut-Tehzib, c. 5, s. 224

Yahya b. Mu'in bu kimseyi zayıf saymış ve Buhari de onu Munkir'ul-Hadis olarak

nitelendirmiştir.
Sünen-i İbn-i Mace, c. 1, s. 237, 417 sayılı
A.g.e. 216 sayılı
Sünen-i Beyhaki, c. 1, s. 421, Bab'ut-Tasvib fi'l-Ezan
Feth'ul-Aziz, c. 3, s. 107
Sünen-i Ebi Davud, c. 1, s. 136, 500 sayılı
Tehzib'ut-Tehzib, c. 9, s. 317
Sünen-i Ebi Davud, c. 1, s. 136-137, 500 sayılı
Sünen-i Ebi Davud, 502 sayılı
Mizan'ul-İtidal, c. 2, s. 556, 4851 sayılı
Muvatta-i Malik, s. 78, 8 sayılı
El-Hilaf, c. 1, s. 287
Tehzib'ul-Ahkam, c. 2, s. 60, 210. hadis
Vesail'uş-Şia, ezan ve ikame bablarının 32. babı
Bihar'ul-Envar, c. 18, s. 179
El-Muvatta, s. 57, 151. hadis
Kenz'ul-Ummal, c. 8, s. 358, 23252 sayılı
el-Müsennef-u Abdurrezzak, c. 1, s. 475, 1832 sayılı
Cami'ul-Mesanid, c. 1, s. 296
Meyl'ul-Evtar, c. 2, s. 43
İbn-i Kuddame, el-Muğni, c. 1, s. 419-420
Kafi, c. 3, s. 302, 1. hadis
Kafi, c. 3, s. 302, 2. hadis
Vesail'uş-Şia, c. 4, s. 412, Ezan ve İkamet bablarından birinci bab, 3. hadis
Müstedrek-i Hakim, c. 3, s. 171
Kenz'ul-Ummal, c. 6, s. 277, 397 sayılı
El-Müsennef, c. 1, s. 456, 1775 sayılı
Es-Siret'ul-Halebiyye, c. 2, s. 296
A.g.e. s. 297
Şia Şinasi ve Pasuh be Şubehat, Ali Asgar Rizvani, c. 1, s. 376-385